

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2/2000/1970

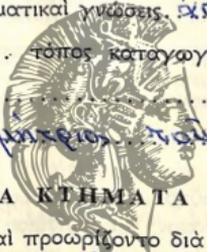
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Περιθώριον.*
(παλαιότερον ὄνομα: *Σκάριαστα*), Ἐπαρχίας... *Θράκας,*
Νομοῦ... *Θράκας*.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μαραγκουδάκης*
Ἀλέξανδρος... ἐπάγγελμα... *Αἰδασμαχος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... *Περιθώριον*... *Κ. Νευροναίου*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ξεταζόμενον τόπον... *Δέκα*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... *Ζιώγας*... *Ζωάννης*.....
.....
ἡλικία... *65*... γραμματικαὶ γνώσεις... *ἐπιφόκιος*... *Συμνατίου*
..... τόπος καταγωγῆς... *Περιθώριον*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΩΝ

Α. α. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περιοχὰ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ βοσκὴν ποιμνίων; *Αἰ. πεδινὰ διὰ σποράν καὶ αὐ. ὄρεινὰ διὰ βοσκὴν ποιμνίων*
Ἐπῆρχον αὐτὰ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *ἦσαν χωριστὰ*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
εἰς φυσικὰ πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *ἄρα οὐ τὴν διατηροῦν καὶ ἄρα οὐ τὴν διανεμοῦν εἰς τὰ τέκνα των*.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... *συχρόνως* ... εἰς ... *ἀμφοτέρας*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Ναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)

Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπο ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τύπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

εἰς ... ἄλλοις ... ὄροις ... καὶ ἐν κτήν. νήσον ... βάσαν ... μοναστ. νέαι

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται

ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; ... ἐπὶ ἡγεμονίας ... κ.ο.κ. εὐνο-

η γρον ... καὶ ἐργάζοντο κτήν. ἄνοιξις ... ἢ ἐργάται ...

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;

..... μόνον με ζωϊκὴν κόπρον.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; το 1930.....

ε'. Ἐκ τίνος ἀπορίας χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ἀπὸ το 1919.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζει τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ἀπὸ τὰ πεδινὰ καὶ μετὰ τὴν ἐξέ-

καὶ εἰς τὰ βουνὰ καὶ δίφτερο. Ἡ προμήθεια ἐγένετο ἀπὸ τὸν κ. Φράγκου καὶ ἑτέρων.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

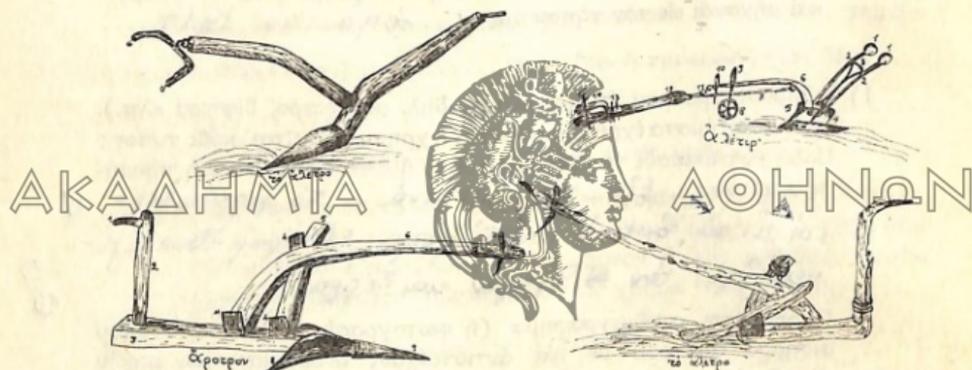

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἀπὸ το 1950.....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1953.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... 1950.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1955.....
 στ. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .*ε. Νηὶ ρ. ρ. κ. ... εἰς τοὺς τεχνίταις*
... εἰς ἄροτροί... ἄνομά. Ἰο. νεο... ἀρετρὰδες.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

? Ἡ ἐκ... μίας... μορφῆς.....

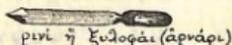
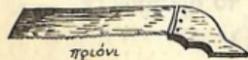
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;..... Ἰ. Γ. Ο.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλοῦ ἢ σιδήρου, ξυλινῆ

- 7) Ἔργαλεια διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

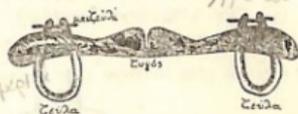
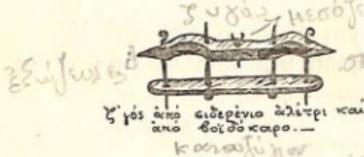
..... 4. Ο. 2α Ἐχρησιμα παιδιῶν.....

8) α) Διά τόν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βόες. μῖα... βοὶς κ.α.ι.*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;..... *Δύο*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *Εἶναι... ἀναγκαῖος... ὁ ζυγός.*.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λουῖρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *λουῖρα.*

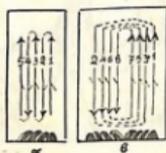
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἀπὸ τὴν 1945.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
..... *μὲ... λουῖριά... (χάμουρα)*.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἐπιλ. σπορές ἢ σποριές, γτάμιες, στασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.); ... τὰ ἔργα γίνονται με σφαιρίδες

τὰ ἔργα ἐπιτελεῖται

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

ἔχωρίζετο με αὐλακιά

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ... ὁ δ. ε. ο. ἔσκεραῦ. ε. ο. ἄροτρον. ἐπικρατεῖται τοῦ ἰσθμοῦ τῆν σφαιρίαν. με σκαπάνην. πρὸ τοῦ 1920

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

ἔγινετο καὶ καθέτως καὶ πλαγίως καὶ βαθιά

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Εἰς αἶ Ξαρκιὰ ὄργωματα

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... ὄργωματα ... Ἐπίχρακτα ... κρία ... (μιάματα) ... ἕνα ... τὸν ... ἀύχον ... ἕνα ... ἄν ... ἀύχουσαν ... μὰ ἕνα ... κατὰ ἕν ... σφαρὰν

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

..... Τέσσαρα

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

..... Ἐπὶ ἕν ... ἔτος

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ... Τέσσαρα

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

..... Ἡ ... δισάκι

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

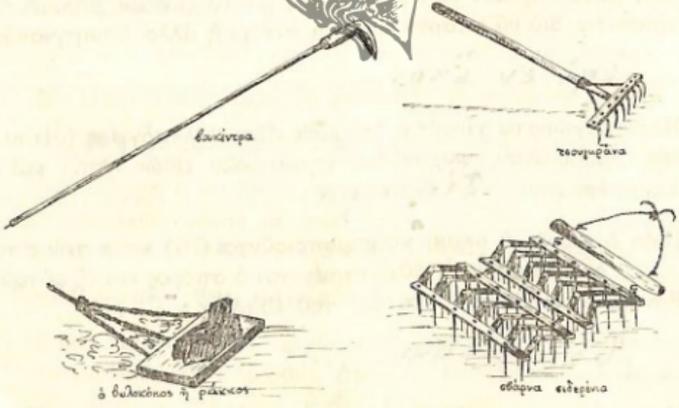
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

..... *μὲ τὸν ὀξυπέδαυτον κρηθροειδέως.*
 εἰς τὸ βούκεντρον.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γίνεται σβάρνισμα.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου και παραθέσατε ίχνογράφημα ή φωτογραφίαν)

..... με ... των ... εργασιων

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα και πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς και αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

..... ἔκιν ... ὑπῆρχεν ... εἰς ... ἐχρηιάφεο ...
..... ὁ σμωδιφρετι

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά και ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

..... ἔβα ... ἦτο ... ἡργα ... χωράφια ... ἐνωχρη ...
..... ἔργοντο ... ἐκ ... ὀσπρία

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

..... ἔβα ... ἦτο ... ἡργα ... χωράφια ... ἐνωχρη ...
..... ἔργοντο ... ἐκ ... ὀσπρία

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς ἀλύακια ἢ πρασιές (βραγιές) και ἄλλως.

..... πρὸ ... μαί ... μετὰ ... τοῦ 1920 ... και σὺ ...
..... μερην ... εἰς ... ἀλύακια

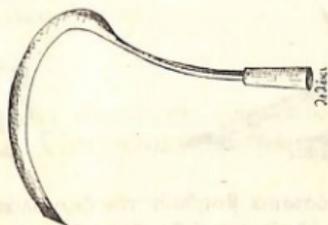
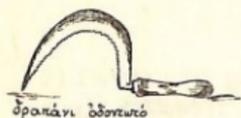
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα και ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

..... με τὸ δρεπάνι

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). με υδ.σε. . .

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

..... ὀ. μαχί

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

.....

.....

5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) οἱ εἰλεράδες

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρῆσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὄσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (πῆς ρόβης κλπ.) τὰ ὄσπρια διὰ χειρῶν
..... τὰ δημητριακὰ διὰ θεριστῶν

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

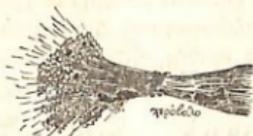
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ἀνατόμος μὲ ἀνάτην

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). μπάσακια

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουσι ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουσι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Μαζὶ κεντρικῶς
..... πρὸς αὐτὴν μαζὶ δυν. σ. ιν

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. Χειρόδαρο

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; . . . ἄνδρες . . . καὶ . . .

γυναῖκες

2) Πῶς ἤμειβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκόπην (ξεκαπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἡ μέση των) ; . . . Αἱ γυναῖκες . . .

ἔφερον . . . παλαμαρῖες . . . διὰ νὰ σιᾶ ἀξίαν . . .
τῆς χειρὸς . . . καὶ . . . εἰς τὴν ἀρχὴν . . . περιεβαλ-
λοντες . . . εἰς τὴν μέσσην . . . μετὰ ἑνα γυναικῶν . . .

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ;

συνήθως..... εἰς... π.θ. τέτος... Ἰουλίαν.....
ἀρχίσει δ... θερισμός.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

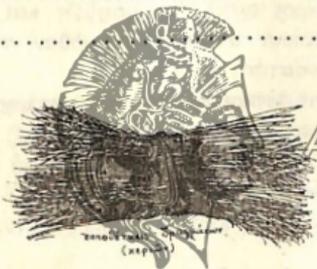
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... Ἐπι... δύο... ἡμέρας

ἔμενον... εἰς... ἡμέρας... ἔπρεπε... ξήρανσιν
καὶ... ἔπρεπε... ἔχενε... τὸ... δέσιμον.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.!!

Ὁ ἴδιος... ὁ ἰδιοκτήτης... μὲ... καὶ μαυρὴν κίτρα... φρεσὶ
 τοῦ ἀλευ... μακρὰ... ἴσ... δέκιμο... ἐχρησιμοποιοῦντο
 μακρὰ... ἕνα... δέκιμον... ὁ ὁ ἕκαστος.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἀνὰ 13... δεμάτια... σταυροειδῶς... κατασκευάζοντο
 ... συγκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον... μέρος.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; ἀπὸ τοῦ 1930

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Η σπορά...*
ἀρχαῖα... ἀρχαῖα... ἀρχαῖα... μέχρι...
... τῆς... Μαΐου...

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρον κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... *ἔχνηλα... με... μὲν... συσπ... κ...
 ... με... με... τὰ... δ... (π...)
 ... με... ἀ... καὶ... με...
 τὸ ἄροτρον... καὶ... με... ἡ... ἐξαγωγή*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ θηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *ἡ... τῶν
 ... ἐγένετο... με... καὶ... χόρτα...
 ... ἡ σπορά... ἐ... με...
 ... καὶ... εἰς...*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.); *ἔ... με...
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....*

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ? ἔδεν ἄνω .. δεμάτια ..
 ... οὐδέν .. ἐρφαίω .. ἐχειροβογιῶ ..
 ..

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

.. μετεφέροντο .. εἰς τὸ χωράφι .. εἰς τὸ χωράφι ..
 ..

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ;

πρὸς ἀλωνιστῶν .. εἰς τὸ χωράφι .. εἰς τὸ χωράφι ..
 ἔφενετο .. χωράφι ..
 ..

3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σὰς ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι ; ... ἔφενετο .. εἰς τὸ χωράφι ..

.. εἰς τὸ χωράφι ..
 ..

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ;

.. ἔξω .. τοῦ χωρίου ..
 ..

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... Ο. Μαδύνας ... εἶχε ... τὸ ... ἀλώνι ... του ...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... ἴδαν ...

Ἀύγουστον ... ἀρχεται ... καὶ λήγει τὸν ἴδιον ... μῆνα

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

... Χωματάλωνο ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἐτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθὸς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)

... Πρὸ τοῦ ἀλωνιστοῦ ... ἐπρεΐφθη ...

ἀράων ... ὕδωρ ... καὶ ... ἐρακεῖο ... ὕδα ...

τοῦ μίχουδρου ...

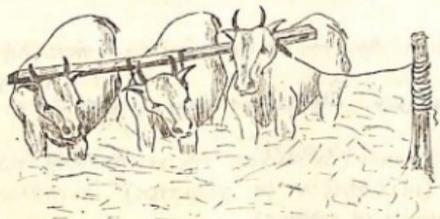
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

... ὡραν ... ὁ καιρὸς τὸ ἐπρεΐφθη ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

ὅτε... ἐπῆρχεν... ἀμυνάσωμος... ἐλεφετεῖοντα.
γύρω-γύρω... ἐκ. δεξιά κ.α.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνου ἕλινας στύλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

..... ἐγένετο... διὰ χρησιμοποίησιν ζώων.
... εἶρχε... διὰ... ἀμυνάσωμων... γύρων...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἕν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἄπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὄλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

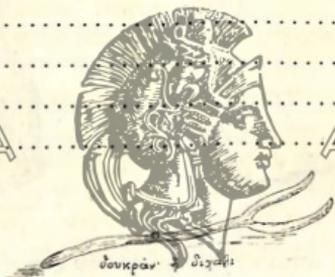
ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων
ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν
σταχύων

δ) Ἀπὸ ποῖαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποῖαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην; ;.....

.. ἀπὸ π.μ. 10^ω π.μ. 7^η
 .. 5^ω ἀπογευματινῶν

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

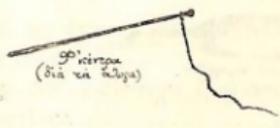
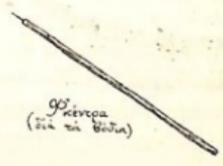
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους; ..

Μέ δουκράνι ὁ γεωργὸς, ρίπτει
 ἐντὸς αὐτοῦ αὐτῶν τοὺς ἀκόπους στάχους

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἢ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἦν ξύλον μῆκος 2 μέτρων ἔλεγετο
 δὲ βουκέντρα

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *μία ... ἑξ.* ... *δύο* ...
 ... *στρώσεις* ...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)
 ... *ἄδουρα* ...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

... *ο ἴδιος ὁ γεωργός* ...

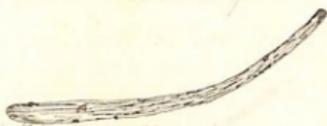
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομμελιωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀροῦ δημητριακῶν...

τοῦ ἀκάβητος

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

και εις την άχυροποίησιν των σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερώς τον τρόπον τουτον χωρισμοῦ του καρπου από τους στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα η φωτογραφίας)

22) Κατά το άλώνισμα δια των ζώνων, ως επίσης και δια του κοπάνου, έτραγουδούντο τραγούδια ; Έάν ναι, ποια ;
Κατά το κοπάνισμα μήπως έλέγοντο ειδικά δίστιχα η φράσεις δια τον συντονισμόν του ρυθμοῦ της έργασίας ;

23) Πότε το πρώτον έγινε χρῆσις άλωνιστικής μηχανῆς εις τον τόπον σας. Ποιος την έπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τον τρόπον λειτουργίας αυτής)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, έτοιμασμένοι δια το λίχνισμα (έν Αιτωλία : λειώμα, έν Κρήτη : μάλαμα). Με ποιον εργαλείον σωρεύεται το λειώμα δια το λίχνισμα πώς λέγεται τουτο (εις Κρήτην : θρινάκι, εις Αιτωλίαν και Πελοπόννησον : δικριάνι, άλλαχου : δικιργιάνι) και ποιον το σχημα αυτού...
...σωρεύονται με ... λαν ... αύρη

Ο σχηματιζόμενος σωρός έχει σχῆμα στρογγύλον η έπίμηκες ;
Προτου άρχιση το λίχνισμα (άνέμισμα) προς άποχωρισμόν του άχυρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
 χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
 καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ^{Ὁ σωρός .. ζῆλα}
 ἔφα. σχῆμα .. ἐπίρητες .. καὶ ἐπιραδοκίμα .. εἰς τὸ
 κενύρον .. τὸ χυνητῆρι ..

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
 φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο..... ^{μέ. τὸ. δι. κρ. ἀν. ι.}

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἀνδρῶς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ ;
 ^{ἀνδρῶν .. καὶ .. γυναικῶν}

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόν-
 τυλοὺς ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;
^{τὰ χονδρὰ .. τεμάχια .. χέρονται .. ἀπόσπασμα .. ἀποχαι-}
^{ρίσμα .. δ .. καρπὸς .. μέ. αὐ .. φραυάρι}

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο

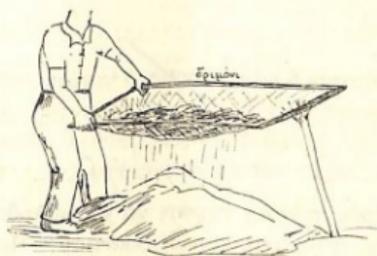
- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... Μὲ τὸ φρονιέχι... καὶ... δίκ... νὰ καθαρισθῶ
κεφαίω... μὲ τὸ δρεμόν.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου: ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

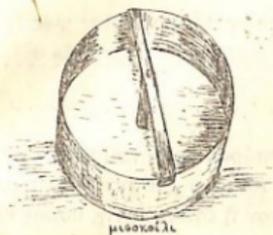
- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῆ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φυτάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργου ;

.. Ὁ σωρὸς .. σχηματίζεται εἰς σωρόν .. σωρεύεται
ἐπὶ τῶν σωρῶν .. Ἐμπηγνύεται ἐπὶ τῶν σωρῶν ..

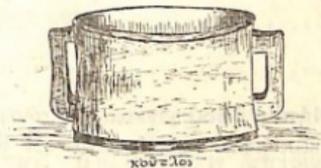
- 8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῆ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖα ὄφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλῳνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλῳνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ και ίχνο-
γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικής εικόνας).. *Καθεβάξω. η*
·δευάκμ. η·ρχω. ο. δεματιστής. εις τω. άμνι. με
?ερερωσε... τών. ετων... με... τών. κρούσια>>

μισοκόλι

κού=λας

2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ άλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ άγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ πλανιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (όνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ... *τὸ παπαδιάτικο... καὶ τὸ*

?άγροφυλακιάτικο.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ... *ἀποθηκεύετο εἰς... ἀμπάρια*.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ άλώνι. Πῶς ἐγένετο ἢ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; εἰς ἀγροῦνα.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Πρὸ τοῦ θερισμοῦ.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πρὸ τοῦ θερισμοῦ... ματρεσκαρέλια... πλέγμα... τὸ ὀπίσω
ἀναρτᾶται... εἰς... εἰκονοστάσιον.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον ἀκρότην καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Πλέγμα... χένια... γὰρ εὐλογία... εἰς... νεοστᾶρι

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰοῦδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

23 Ἰουνίου (Κληδόνου) ... ἄναμμα... ἡμέρας.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Παραμονὴ... καὶ... Ἰουνίου... ἰοῦδα...
εἰς... ἡμερᾶν... ἡμερᾶς.....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..... φ. α. ν. ε. >

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος ; ...

..... τ. κ. ... η. α. ε. δ. ι. α.

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποίον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, ζόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

.....

.....

.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....

.....

.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς; (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΡΓΑΣΙΑ

Μαραγκουδάκη Αλεξάνδρου

818αεκάτου

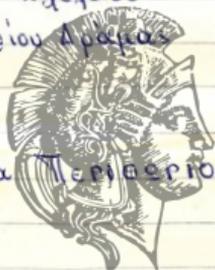
του 6/Θεσίου Δημοσ. Σχολείου

Περιθωρίου Δράμας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΕΜΑ: Λαογραφία Περιθωρίου

ΑΘΗΝΩΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1970

1. ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ

Το χωρίον Περιθώριον ἀνήκει εἰς τὸν Ν. Δρά-
ρος, παλαιότερον ὀνομαζέτο Στάρσιστα πῶταως
σημαντικὴ ὀνομασία. Εὐρίσκεται Β. Δ. τῆς πόλεως Δράρος
ἀπέχον ἐξ αὐτῆς πενήντα χιλιόμετρα. Ἡ συνοικισμὸς
ἐκτείνεται δι' ἀποκλιτήκων. Εἶναι χτισμένον ἐν τῷ ὄρει
ὕψην καὶ ὄρειας μορφῆς ὄρους, κλάδου τοῦ Καρὰ-
δάχ (διακλαδύσεως τοῦ Ὀρβήζου ὄρους). Περὶ τοῦ Περι-
θωρίου ὑπάρχουν ποτὰ χωρία: Βαθύκοπος, Καράφυ-
τον, Δαωτίον, κ. Νεωροκόπη, Χουσοκέφαλος, Ἐξοχή,
Λεωσόγια, κ. Βροκτοῦ. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω χωρία καὶ
τὸ Περιθώριον ἀποτελοῦν τὴν Περιθωρίαν κ. Νεω-
ροκόπη, κ. Νεωροκόπη, κ. Νεωροκόπη, κ. Νεωροκόπη.
ὑπάρχουν: Δημαρχεῖον, Ἀποστολικὴ Ἐπαρχία, Δασαρχεῖον,
Ταχυδρομεῖον καὶ Γυμνάσιον καὶ τὸ Προξενεῖον τὰ
χωρία αὐτὰ ἀγαθίζονται τὸ εὐφρανέσθαι γενε-
τοπέδιον Νεωροκοπίου.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Περιθωρίου εἶναι Βλάχοι,
Πόντιοι καὶ Ὀρῶντες ἐξ ἀνατολ. Ὀρῶντος.
Ἐγκατεστάθησαν ματὰ περίδους ἤτοι τὸ 1913, 1918,
τὸ 1925 καὶ τέλος τὸ 1944 οἱ Βούλγαροι οἰκιστες ποτὰ
δενὰ ἡμέρας εἰς τὸ χωρίον. Ἐγκατεστάθησαν ἀπὸ τῆς
ματὰ τὸ 1924 καὶ οἱ Τούρκοι. Λέγον νὰ σημειωθῆ
ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἐπέλασαν καὶ διεμήνησαν
ἀπόδυνον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς κων.
ὑπάρχουν εἰς τὸ χωρίον δύο Νεοὶ τοῦ Ἁγίου
Νικολάου (1835) καὶ τῆς Παναγίας (1876). Ὁ Νεὸς
τῆς Παναγίας ἐκτίσθη διὰ συνδρομῶν πλὴν Βλάχων.

Εἰς τὸ Περιδώριον ἐμάρχουν ζωὴν τὰ ὄχυρά
τοῦ Β. Κυρτεῖνον τὰ ὄμοια ἔμικαν τὸ 1915 καὶ
τὰ ὄχυρά τοῦ Μεταῶ καὶ ὄμοια ἔμικαν
τὸ 1936. Ἐξ αὐτῶν συνάγεται ὅτι τὸ Περιδώριον
εὐρίσκειται εἰς στρατηγικὴν θέσιν.

2. ΑΣΧΟΛΙΑΙ

ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Οἱ κάτοικοι ἠσχοῦντο καὶ πρὸ τοῦ 1920 καὶ
μετὰ, μετὰ τὴν χερσίαν καὶ μετὰ τὴν κεντροφορίαν.
Αἱ μετὰ τὴν χερσίαν προωρῶντο διὰ τὴν ἐποχὴν
καὶ αἱ ὄρεκα διὰ τὴν κεντροφορίαν. Τὸ ἴδιον
συμβαίνει καὶ σήμερον. Ἐὰν προϊόντα καὶ ὄμοια
ἔξήγοντο μετὰ πρὸ δεκάς ἔτος: Καπρὸς,
ΑΚΑΤΑ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ, ΣΙΜΑΝ καὶ ΦΑΒΟΥΧΑ, κατὰ
τὴν ἀρχαίαν πρωταρχικὴν θέσιν κατέβη ὁ καπρὸς
ἀπὸ τοῦ 1904 καὶ ἐνταῦθα ἐξέβηεν παντελῶς ὁ
καπρὸς καὶ πρωταρχικὴν θέσιν ἔχει ἡ καλλιέργεια τῆς
Πατάτας ἔσονται ὁ σίμος, ἡ σίμας καὶ τὰ
Φαβούχα καὶ ὄχιος ἀραβόσιτος. Ἡ πατάτα κα-
λλιεργεῖται πρὸς ἐξαγωγὴν καὶ δὲ ἄλλα προϊόντα δια-
κὰς ἴδιας αὐτῶν ἀνάγκης.

Ὅσον τὴν παρουσίαν τὴν διαχυρὴν ὁ καπρὸς,
ὁ ὄμοιος εἶτε τὴν διανέμει εἰς τοὺς νῆους πρὸ
τοῦ θανάτου του εἶτε μετὰ θάνατον.

Μετὰ τὴν χερσίαν ἠσχοῦντο καὶ οἱ γεωῖται
διότι ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας ἴδιος, εἶναι εὐμεγέ-
θου μηχανοποιήσασιν τῆς χερσίαν διότι ἐὰν πάντα,
ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἀρχομένης μετὰ τῆς ἐξαγωγῆς, γί-
νονται μετὰ μηχανῶν (κρῆμα, ἐργασίαν μηχανῶν, πατάτας ἐκ-

ζωικός κ.κ.λ).

Πόση μεγάλη παραγωγή γεωργικών και κτηνο-
κομικών προϊόντων, ανδρικών και γυναικικών δέν με-
ταναστεύουν εις το εξωτερικόν ούτε εις άλλον χω-
ρίον ή προς άλλην χώραν ή εφάρα. Έμ 2.000 κα-
τόικων 40 ή 50 περίπου βρίσκονται εις το εξωερι-
κόν ή εις άλλον χωρίον. Παλαιότερον ήτοι μέχρι
το 1955 μεταστάσαν. Μέχρι του έτους κατά
το οποίο ήτοι ή οδός προς Βερροίαν και ή
ζαχού επήσαν οι νέοι το Φθινόπωρον εις το
Άγιον όρος και εις την νήσον Θάσον ή εφάρα,
και επέστρεψον την Άνοιξιν.

Άρμα να κοιμηθ ήτοι ή ημέσερος παραγωγής
έξάγει 40 κόρους γεωργικών ή δι ανώτερος έξάγει 90-
~~ΑΚΑΔΗΜΙΑ~~ ~~ΑΘΗΝΩΝ~~

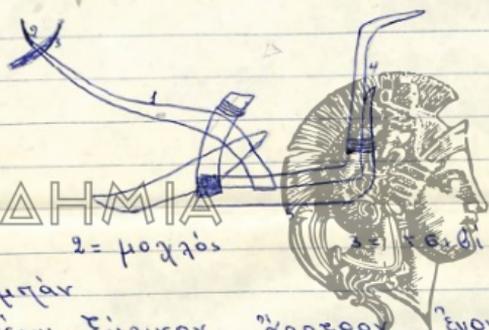
ή ζήταεις των άρχων μέχρι το έτος 1930
έγένετο κόρον με ζωικών κόρον. Από του 1930
και έπειθεν γίνεται με χημικά χημάστατα κα
όποια ζαθάρον οι ήρστα από την Α.Τ. Ε
κ. Νευρομαχίον μέσω του συνεταιρισμού
Αξίση να σημειωθ ήτοι ο συνεταιρισμός του
Περιδικίου είναι ο ανώτερος της Περιδικίας
κ. Νευρομαχίον.

Με την απροκαρίαν ήχολοδνεο μέχρι το 1950
πολλοί ήτα έπασε μέχρι σήμερα όξιοι. Οι απροκό-
φοι έχουν άγρια, πρόβατα, βοας και άγριάδας.
Μέχρι το 1960 άρισμένοι έχουν και δουβάζου τι-
ρα όρος έξέτηρον παντεώς. Νέον να κοιμηθ ήτοι
νάδε όπτι έχει και άγριάδας και ούτω
οι κάτοικοι έξασφαρίζουν το ζαχού, το βοήνο και το κρι.

Πάντως η μετροσεραία δεν είναι ανδρική.

3. ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Τα θεωρητικά εργαλεία τα όποια χρησιμοποιούνται
ήδη και αρχικά το ξύλινο άροτρο το όμοιον κα-
τεμνύαζον είδικοί τεχνίται οι ἀξεραῖδες.
Παραδέσω είδιών σχεδιαγράφημα κατωτέρω:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

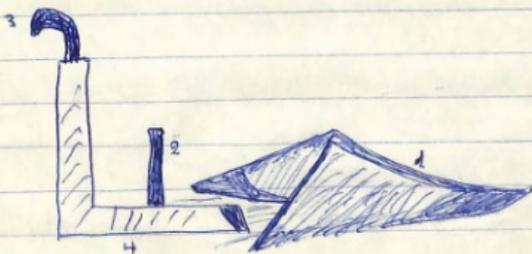
1 = ὀκλι 2 = μοχλός
5 = ταμχάν

ΑΘΗΝΩΝ

4 = χειροζάβα

Τό ἀνωτέρω ξύλινο άροτρον χρησιμοποιεῖται μέχρι το
ἔτος 1919.

Ἀργότερον χρησιμοποιεῖται άροτρον με σιδηροῦν ὄχι.
Κατωτέρω παραδέσω είδιών σχεδιαγράφημα:

1 = φτερά 2 = σπάθη 3 = χειροζάβα 4 = ταμχάν
Ἡ σπάθη ἦτο κατασκευασμένη ἐκ ξύλου καί ἦτο ἴδια

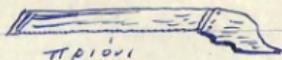
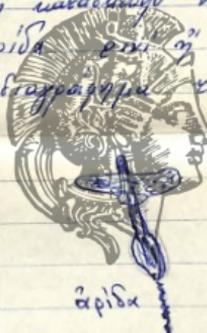
Τὸ ὄχι τοῦ Ἑυρίνου ἀπόθετον ἔχει μίαν κορυφήν
 διὰ τὴν ἀποστράσειν ὁμωνύμων εἰδῶν τῶν χωραφίων.
 Παράδειγμα κατωτέρω σχεδιασθέντα τοῦ εὐρίου

Ὅταν ἐπαθῶσιν καμία βλάβη τὰ γεωμετρικά ἔργα μὴ ἢ ἴσων
 οἱ γεωμετρικὰ κατεσκευάσων τὰ, ἐρηθῶσιν ἐν τοῖς εἰδικῶν ἐργασιῶν
 οἱ ὁποῖα πρὸς ἐπιδιόρθωσιν ἢ κατασκευῶν τῶν ἐπισημοποιούσων τὰ
 ἔργα ἔργα: Πρίονι, ἄριδα, ὀπί, ἢ ἑυμάδι κ.τ.η.
 Παράδειγμα κατωτέρω σχεδιασθέντα τῶν ἔργων:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πρίονι

ἀριδα

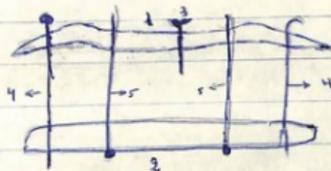
πίρι

Διὰ τὰ ἄκρατα (ψαυάρια, ὄργανα) ἐπισημοποιούσων βῆσαι
 καὶ δουράσων, ἐπισημοποιούσων μέχρι τοῦ 1945 δύο ψαυ
 καὶ ἑνὸς ἐπισημοποιούσων καὶ ἑνὸς ψαυ. Διὰ τὸ ψαυάρια ἢ το
 ἀναμάσων ὁ ψαυ. Ἐπὶ τοῦ 1920 ἐπισημοποιούσων τῶν
 κατωτέρω παρατιθέμενον ἐν τῷ σχεδιασθέντα:

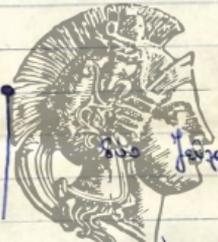

1 = ψαυάρια (ψαυ) - 2 = ψαυ

Από το 1920 και έπειτα έχει και σύγχρον χρησιμοποίηση
 ο κατωτέρω παρακάτω και το σχεδιαστικό τύπο:

1 = γυψός 2 = κατώγειο 3 = μετώπιον 4 = εδωίματα 5 = εδωίματα.
 Ηι γείρα αποσύντο από 2 ειδυρών ράβδου μεταφέροντας εις τον
 γυψόν και εις κατώγειον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τώρα όμως γύρω ημετέρων κατωτέρω εδάχιστοι χρησιμοποιούνται
 εις τήν αγωγήν προς άποσύντον και ημετέρων ην τμήτων
 δια εξαμερών ενός 2-5 έτων.

" Α Ρ Ο Τ Ρ Α Ε Ι Σ
 Ο Ρ Γ Ε Μ Α
 Ε Π Ο Ρ Α "

Το όργανο από τον ποταμό των ετών έχει σύγχρον
 το πραγματοποιεί ο κύριος δίνει με δύναμη άρασει μιν
 όποιον τόνον ο κύριος έχει.

Και εις το εδωίον και εις το ειδυρών άποσύντον η γείρα
 γίνεται όμοιος. Ο γυψός από τον ποταμό των γυψόν εις
 κούσ βόας και από δικησιώνον ότι οι γείρα είναι άρασι-

θιμένοι συνδέει το άροτρο με έναν τράνα που εδράζεται εις το κέντρο του φρού μαι με εγκύριον του όμοιου καί άμεσα είναι δεμένα εις τα κέρματα των φρού κρείττε το όργανο. Το δε έθνος γίνεται με άνοιγμένα άξονας.

Η ΣΠΟΡΑ

Η σπορά γίνεται και γίνεται εις τα εγχα χωράκια με σποριές εις τα σηρά οχι. Η δε χωρία (σποριά) ξεχωρίζεται με άξονιόν. Η σπορά γίνεται και καδέται και ηζαγίς και βαδέτι όσοι δε έσερούται άρτερου ηρό του 1920 έπραγατοποιούται την σποράν με σπακίην. Η σπορά γίνεται καδέται, ηζαγίς και βαδέτι τονον εις τα έαρινα όργήματα.

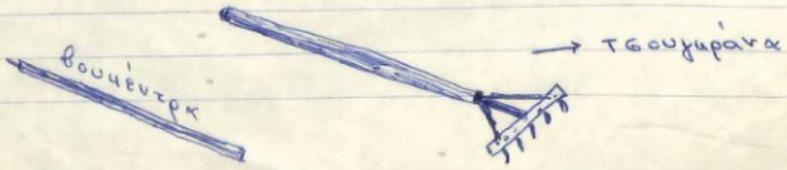
Δια την σποράν δημοκρατιών έγινον τίεσσα όργήματα όημ και όημερον εν κατά τον λούριον, εν κατά τον Αύρουσκον και εν κατά την σποράν. Τα όργήματα αυτά είναι (μαρκαί) το όνομα έγινον και εις το όνομα μηχανικόν. Το όνομα ή άρον δημοκρατιών κρείττεται τού άξιου χωράκι το όμοιο έχη άναφανή έπι έν έτος.

~~ΑΚΑΔΗΜΙΑ~~ (μαρκαί) ~~ΑΘΗΝΑΙ~~

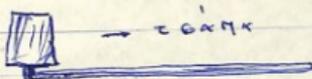

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΠΟΡΑΝ

Ο γεωργός όταν ξεκινά δια την σποράν πρώτον βίβηται του είναι να πάρη το δισάμι βέβα εις το όμοιον διαρχει ο σπόρος, μετά παίρνει το άροτρο τον έβεται, ο όμοιος κοροδέεται εις το βούκεντρο και τον όμοιον αρμειοποιεί δια τον μαδαριετόν καδ άρτερου ή ή ό χίμαρα, ριζίδια και άόρα. Αφού ο γεωργός άργωνε το χωράκι έβορέδωσε αυό (εβαρριετα) με την βουχυράνα.

Οσοι των γεωργών είχαν μέρους ξεσάτηζον αρέως με σάκρο. Κακώτερον παράτερον σχεδιαγράφη

Εις το ὄργανον εἶναι ἀγαράντος ἕτας βαθύς τοῦ γούρου διὰ τὴ κακώδηνη τὸ ἀροσφον ὁ αἰς καὶ ἔπρος τὰ γῆνα.

Οἱ γεωργοὶ ἐμαχθεροῦσαν εἰς τὰ πρὸ Συρὰ χωράκια ἐμαχθεροῦσαν ὄσθηκα εἰς δὲ τὰ Συρὰ τὰ ὄσθηκα εἶναι καὶ τὰ πρὸ ἄγροκα ἐμαχθεροῦσαν τρυφὰ γῆνων - ἔκρον... .

Τὰ δὲ γένημα σπέρματα κύρα καὶ ἐσπέρματα καὶ πρὸ τοῦ 1920 εἰς ἀγρῶνα

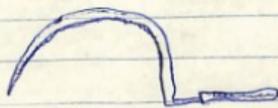
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

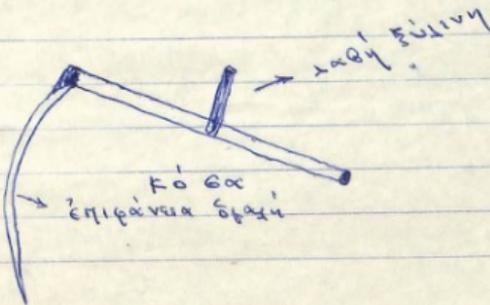
Θ Ε Ρ Ι Ζ Η Ο Ι Σ

Ὁ θεριστὸς μέχρι τοῦ 1953 ἐγένετο διὰ σφειάνων κ.τ.λ. ἀπὸ τοῦ 1953 καὶ ἐνεῦθεν διὰ ψυγῶν θεριστοῦ. Παράδειον σχεδιαγράφη σφειάνων:

καθ' ἑξίνην

ἐγένετο καὶ μετ' αὐτοῦ:

τὰ ἄσπρα ἐδέρνοντο διὰ τῶν χειρῶν καὶ δὲ ἀσπρὰ
καὶ δερματίου.

τὰ ἄσπρα δερματίου καὶ κατεσκευάζον οἱ σιδεράδες.

ΘΕΡΙΣΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ

Συνήθως τὴν ἰουλίου ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐπύλα-
νον διὰ νὰ δέξωνται τὸ σπᾶρι. Ἦρχιζεν τὸ δέρισμα μὲ
δικήφορα τραγύδια τῆς ἐποχῆς καὶ τὰ ἐσπορευοῦσαν τὰ
δερματὰ οἱ ἴδιοι οἱ δερματὰ κατὰ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυν-
σιν, καὶ δὲ δερματὰ ὀνομάζοντο χειρόβολα. Οἱ γυναῖκες
ἔβαλον ἐν τῷ ἀριστέρον χέρι παραφαρῆς καὶ εἰς τὴν
μέσῃ τῶν ἑνα ἥνυαρι.

Ὁ κ. Κουρέος Δημήτριος κάτοικος Περδικαίων ἐδ. Α. Θρά-
κης τοῦ ἐπισημοφόρου ἐν εἰς τὴν Πλατῆδα τῶν ἡμερῶν
ΔΑΚΑΔΑ ΜΙΔΑΓΓΕΛΩΝ καὶ τῶν **ΔΑΘΗΝΑΙΩΝ**
κοῦσαν εἰς τὸ εἰσοστασίον μὲ καὶ τὸ ἄλλο δέρος.

Ἦρξεν ἐδέρνον ἄσπρα καὶ σπᾶρι ἐπὶ δύο ἡμέρας
διὰ νὰ ἔπραδοῦν κατὰ καὶ ἔσπαρα ἕσπαρα δερματὰ
καὶ σπᾶρι ἔδενεν ὁ ἴδιος αὐτὸς μὲ καὶ καμπύτερα σπᾶρι
τοῦ εἰσοῦ τῆς βουδῆς ἐνὸς ἕξου βίμου 50 εἰσοστασίον
τὰ ἐσπορευοῦσα κατέην ἐν ἀριστέρον μέρος ἐνὰ
13 δερματὰ σπᾶριδῶν.

ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ ΓΕΩΜΗΤΩΝ

Ἡ καλλιέργεια τῆς πατάκας ἤρχισεν τὸ 1930. Ἦσπαρα
ἀρχαῖα τῶν ἀπύλων καὶ τελευτᾶ τὸν Μάϊον. Ἦ δὲ
ἔδαμνη ἔγενετο τὸ πρῶτον μὲ σπαρῆν ἔπειτα μὲ διπλάνη (πρῶτον)
μὲ ὄνυα δόντας κατέην μὲ τὸ ἄσπρον καὶ ἄσπρον μὲ τὸν
πατάκῃδαμνη.

Α Λ Ο Ν Ι Σ Μ Ο Σ

Άφου έφερόντο τὰ δέματα περιφέροντο εις έναν άνοιχτόν χωρόν ένω του χωρίου. Το μέρος αυτό έρχετο άγωνι. Ο καθένας είχε τὰ άμμιτά του. Ο δέ άμμιτικός άρχιζε άρχας Αυγούστου και έπερμένον τέρμα Αυγούστου.

Τὰ άμμιτά ήτο χωματάμια. Πριν άρχιση ο άμμιτικός έφένετο προστομαία. Έφρσιζον με άφδονο υδωρ και έφρακίτο υπό τὸ κυλίνδρον.

Όπως τὸι έμφορφόρουν ο τ. κινεσὸς άμμιτικός εις Αθρήνυ έφήρχεν άμμιτικός εις τὸ μέρος του άμμιτικού έποφροδεύοντο ήριδ του άμμιτικού τὰ δέματα πωλιών έποφροδεύοντο τὰ άμμιτικά με τὰ άμμιτικά ήσαν άμμιτικά τὰ ήνα και άμμιτικά ήσαν εις έναν άμμιτικό και περιφέροντο άμμιτικά και ένω έφένετο ο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

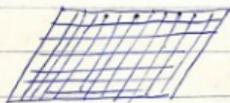
κατα την έκφραση του άμμιτικού ο άμμιτικός με τὸ άμμιτικό έφρριχεν τὸν άμμιτικό άμμιτικό. Τα δε ήνα τὰ άμμιτικά με τὸν άμμιτικό, έφρον ήνα άμμιτικά, έφρον ήνα άμμιτικά. Οί δέ άμμιτικές άμμιτικά άμμιτικά έφρον ήνα άμμιτικά. Ο άμμιτικός άμμιτικό τὸν 10^ο ήμμιτικό και έφρον τὸν 5^ο ήμμιτικό. Ο άμμιτικός άμμιτικό τὸν άμμιτικό έφρον και εις τὸ ήμμιτικό. Από του 1950 και έφρον άμμιτικό ήμμιτικό άμμιτικό άμμιτικό έφρον έφρον ήμμιτικό.

ΛΙΧΝΙΣΜΑ

Μετά τὸν άμμιτικό έφένετο τὸ ήμμιτικό. Άφου έφένετο ο άμμιτικός ήμμιτικό οί άμμιτικές άμμιτικές άμμιτικές ήμμιτικές με τὸν άμμιτικό εις έναν άμμιτικό άμμιτικό ήμμιτικό και έποφροδεύον εις τὸ ήμμιτικό του άμμιτικού τὸ ήμμιτικό. Μετά με τὸ άμμιτικό εις ο άμμιτικός εις ήμμιτικό ήμμιτικό.

τούς εταίρους διά τὰ ἀποχωρισθῶν οἱ ^{κοινὰ} εταίροι ἀπό τῆς ἐπι-
μηκ. Παρ' ὅσον ὅμως ἐπί τῆς γομφύ, ἔχοντες ἄνευ
τοῖς καρποῖς μέ τούς εταίρους ἀλλά τὰ χονδρὰ τεμάχια ἔχοντες
ἰσοπέδη καί ἀπυκνωθῶν τούς καρποῦς, μέ τῶ φρουρά.

Παρ' ὅσον ἀλλά ὅμως ἔχοντες ἄνευ καρποῖς μέ τούς εταί-
ρους τότε ἔχοντες ἀποχωρισθῶν ἕνα ὄργανον τὸ δρετόν

→ δρετόν.

Μετά τὸν ἐπίπεδον ἀποχωρισθῶν τοῦ καρποῦ ἀπό τούς
εταίρους, ἔχοντες μέ τούς εταίρους ὅσον τόν καρπὸν ἐπι-
σπῶν ἐπὶ τὸ μέσον δὲ τῶν εταίρων ἐπισημαίνονται τὰ γιγνη-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**
Ο ΦΕΙΛΑ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ

Μετά τὴν ἐπιπέδον καὶ καρποῦ ἤρξατο ὁ Δευτε-
ρεύς εἰς τὸ ἀχνί καὶ ἐξερῶσε τὸν σίτον μέ τὸν
κούτιον. Εἰς τὸ ἀχνί παρεβάλλεται ἐπὶ εἶδος τὰ τὸ
Παραβίασι καὶ τὸ Αἰροφθάνισι. Μετά τὴν πηρω-
μὴν εἰς ἄνευ ἐκαστομυθῶν τὸ ὄργανον εἰς ἄ-
ποχῆς (ἀχνί), τὸ δὲ ἄνευ ἐπισημαίνονται εἰς ἄνευ.

ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Εἰς τὰς 23 Ἰουλίου (Κηδεῶν) ἀναβῶν ἄνευ εἰς τὴν
πρακτικὴν ἐπὶ τῆς γομφύ, καὶ μαδιά. Ἡ δὲ φωτὴ ἔχεται φανός.

Εἰς ἕνα ἡδῶρι βάθου ἐπὶ προηγουμένην νερό καὶ διάφορα ἀνευ-
κίμενα τὸ μᾶθε κορίσει. Τὴν ἄχνι μέρα πρῶτῃ-πρῶτῃ μαζών-
καὶ ὅσον τὰ κορίσεια πρὸς ἔδωσαν ἀνευκίμενα. Ἐνα κορίσει
πρῶτῃ ἕνα ἀνευκίμενον καὶ ἕνα σιχάται.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Σ Ε Λ Ι Δ

α)	Πίνα γόγια διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Περιδρίου	1
β)	Ἐσχολία τῶν μαθητῶν	2 - 3
γ)	Γεωργικά ἔργαζία	4 - 6
δ)	Ἡ Σηορά	7 - 8
ε)	Θεοτομία	8 - 9
ζ)	Ἐπιτομή	9
η)	Ἐπιτομή	10
θ)	Ἐπιτομή - Ὁμιλία πρὸς κριτικούς - Πύραι	10 - 11

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Π Α Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Ο Τ Α Ι

- 1) Ζωήνας Ἰωάννης τοῦ Θεοδώρου γεννηθεὶς εἰς Περιδρίον τὸ ἔτος 1906 ἐπιγονένος Βλάχων
- 2) Κουτσός Δημήτριος ἐξ Ὀργῆς Περιφέρειᾶς Βιγύνης κ. 40 Ἐπιμηθειῶν Ἰ. Οὐράνης γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1914
- 3) Τσιμαχίδης Δημήτριος ἐκ Σαμψουῦτος Μ. Ἀσίας γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1885

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ